

Červen 2019

Sdílejte své vědomosti. Je to způsob, jak dosáhnout nesmrtelnosti.

Jeho Svatost Dalajlama

Příprava oslav W100 v Českých Budějovicích

Milí rodiče,
oslavte stoletých narozenin waldorfských škol po krásných pražských akcích – slavnostním koncertu v Obecním domě a WaldorFestu na Vyšehradě – budou pokračovat v Českých Budějovicích. Pro organizační zajištění výstavy a ubytování studentů z Prienu byla vytvořena tabulka. **Děkujeme mnohým, kteří se zapojili a zapojili se tak do příprav!**

Prosíme všechny rodiče o pomoc!

V tabulce jsou ještě volná místa a nezajištěné aktivity. Než se rozejdeme na prázdniny, musíme vědět, co nás čeká a kdo si co vezme na starost, abychom vše zvládli.

V sekci „**Dílničky**“ je potřeba zajistit např. úterý 27. 8. dopoledne i odpoledne, 29.–31. 8. – dopoledne, 5.9. – dopoledne i odpoledne. Obzvláště v termínu 30.–31. 8. by bylo vhodné, kdyby dílniček běželo najednou víc. Dvě dílničky běžící současně by se hodily i po celou dobu prázdnin a v odpoledních hodinách zářivých dní.

Výstava

Scházejte **průvodci výstavou** na některé časy. Není nutné provádět každého návštěvníka zasvěceným podrobným výkladem. Výstava má své vysvětlovací panely na čtení. Průvodce je takový dozor, případně poskytne informaci, radu, kontakt, zodpoví otázku. Zvládne to každý dospělý z okruhu školy, také naši absolventi, nebojte se toho! Vezměte s sebou třeba i své

děti, mohou předvádět něco z rukodělných prací, případně zahrát na hudební nástroj.

Propagace akce

Výstavu a koncert v Jihočeském divadle bychom rádi patřičně zviditelnili, aby si jí všimli i lidé mimo okruh waldorfské školy. Kdo může poskytnout kontakty na média, ozvěte se, pište do tabulky!

Ubytování studentů

Hledá se aktuálně 20 rodin, které by mohly ubytovat žáky z Prienu (ideálně po dvou).

Finanční podpora

Aktuálně se podařilo získat dílčí podporu z Jihočeského kraje, ale stále je potřeba získat další prostředky. Můžete se zapojit přes nadační fond Waldík.

Odkaz na tabulku:

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1aqCFIVCdWllqTiHpVai0u25pp8a2t3krFyRxHyLFEU/edit?usp=sharing>

Za pracovní skupinu W 100

Radka Konířová

Výzva pro tvořivce

Kdo máte hluboko do kapsy, abyste akci podpořili finančně, ale zato máte šikovné ruce, můžete se připojit také. Uvítáme předměty s waldorfskou tematikou – panenky na roční stolky, průsvity na okno, dřevěné hračky, plstěné míčky, maňásky či skřítky, které bychom pak mohli nabídnout návštěvníkům výstavy. Vybrané finance by pomohly s realizací oslav i tiskem propagačních materiálů. Inspiraci můžete najít např. na webu Waldíku (prispej.nfwaldik.cz/aktualni-projekty/deti-az-na-pudu). Kdo byste pracoval raději ve skupince nebo nemáte potřebný materiál, dejte vědět, můžeme se sejít ke společnému prázdninovému tvoření (děti vítány).

Dana Hanzliková Vašková, dhv@centrum.cz

Školní sbor

Pomalou, váhavě, opatrně, **přesto se narodil!** Školní sbor. A hned začal pracovat dvakrát v týdnu.

Foto: Dana Hanzliková Vašková

Přece hudbou, a navíc ještě společnou hudbou, je důstojné oslavit stoleté výročí narození waldorfské pedagogiky. Cílem zhruba dvacetičlenného seskupení rodičů a učitelů budějovické waldorfské školy je nejenom potěšení ze společné práce, ale také vystoupení na výše zmíněných oslavách, které proběhnou na přelomu srpna a září, a účast na společném koncertu, který proběhne 13. září v Jihočeském divadle. Držte nám palce, ať nás odvaha neopustí, a jestli **máte chuť, přidejte se k nám.**

Pavla Křížová

W 100 a pohádka O zlaté huse

Sedmáci se vypravili na oslavy výročí W 100 na Vyšehrad s pohádkou „Die goldene Gans“. Jak už to u divadla bývá, překonávali od začátku mnoho překážek: někdo měl hodně textu, který byl poměrně náročný, pro jiného zase bylo větším oříškem vžít se do role, někdo se také styděl, jiný se učil při sborovém textu sladit s druhými, pro někoho bylo těžké mluvit víc nahlas nebo víc pomalu, při zkouškách vždy někdo chyběl, pár dnů před premiérou někdo vypadl a musel být narychlo nahrazen, přidala se nová role, při samotné premiéře bylo horko a dusno, někdo zapomněl kostým, nebyl žádný čas před začátkem divadla vyzkoušet hlasitost,

v Purkrabství, kde se hrálo, byl jen jeden vchod pro herce, takže choreografii odchodů a příchodů si sedmáci upravovali na místě, počet rekvizit byl stažen na minimum...

A i přes to všechno se jim jejich divadlo moc povedlo.

Sedmáci si za svou maximální snahu, strávený čas a herecký výstup v německém jazyce zaslouží obdiv a uznání, neboť každý z nich musel nějakou tu výzvu zdolat.

Foto 4x: Dana Hanzlíková Vašková

Ať ze svých zkušeností jen čerpají a těší se na jejich další společné divadlo v osmé třídě.

Eva Sokolová

Svatojánská slavnost – Eurytmie

Na Vyšehradské slavnosti jsme představili písně čtyř žvlů, které zhudebnil Jan Chromeček na slova Anežky Janátové, autorky Svatojánské pohádky. Tato pohádka se už dvanáctým rokem hraje o Svatojánské době v Nové Vsi nad Popelkou.

Vystoupení jsme nacvičovali s dobrovolně přihlášenými žáky od začátku dubna a intenzita zkoušek vzrůstala s tím, jak se představení blížilo. Poslední týden proběhly i veřejné zkoušky před spolužáky. Přijeli také žáci druhé třídy WŠ v Ratibořských Horách, se kterými jsme zvlášť v jejich škole nacvičovali dvě písně z představení, abychom to zkusili dát dohromady i s hudbou. Ještě v pátek, den před vystoupením jsme udělali jednu zkoušku před třídami a odpoledne druhou generálku, pro-

tože ta první neodpovídala dostatečně našim představám.

Teprve v sobotu krátce před vystoupením jsme se sešli všichni včetně čerstvého člena Petra Gavlase, který asi půl hodiny před vystoupením sebral odvahu zahrát nám druhou flétnu v písni o Ohniváčcích.

Pak už šlo vše ráz na ráz a my jsme z naší „sauny“ v podobě stanu pro převlékání vycházeli před publikum v šapitó, abychom nakonec i přes drobné nesehranosti obhájili naši troufalost vystupovat zde, v Praze, na veřejné slavnosti stoletého výročí založení první Waldorfské školy.

Za tento úspěch chci poděkovat žákům 2. třídy v Ratibořských Horách, jejich paní třídní Martině Bílkové, která s nimi pilně nacvičovala, hrála nám na čelo

a zpívala, jejich panu vychovateli Jarinovi Jankovi který hrál na xylofon a zpíval, žákům 4., 6. a 8. třídy naší školy, kteří pilně nacvičovali o svém volném čase a také paní třídní z 1.B Kateřině Kúsové, která nám, nejen na představení ale i na zkouškách, hrála na harfu, na flétnu a zpívala.

Adam Kamenský

Leonie von Mirbach

- první třídní učitelka první třídy první waldorfské školy

Na závěr učitelského kurzu sdělil Rudolf Steiner jména účastníků, kteří se měli stát prvními učiteli na waldorfské škole, a jejich rozdělení podle tříd a předmětů, které měli vyučovat. Tohoto kurzu ve Stuttgartu se sice zúčastnilo 24 lidí, ale jen 12 z nich se stalo učiteli první waldorfské školy.

Steiner zřejmě s žádným z účastníků učitelského kurzu předem nediskutoval životně důležitou otázku obsazení postů třídních učitelů pro jednotlivé ročníky – tedy kromě Hahna a Stockmeyera. Sám Emil Molt rychle a s určitou rozpačitostí propočítával, jak rychle se vyčerpá rozpočet při platech dvanácti učitelů.

Úkol, kdo bude vyučovat úplně první třídu v první waldorfské škole, připadl na mladou učitelku, která se jmenovala Leonie von Mirbach. Jako dítě měla velmi pohnutý osud. Její otec Ernst pocházel z rýnského šlechtického rodu, její matka Linda byla Lotyška a pocházela z chudých poměrů. Manželství takového druhu neodpovídalo představám tehdejší

doby. Proto se vystěhovali do Egypta, kde byl Ernst obchodníkem. Zde se narodila Leonie i její tři sestry. Její otec však přišel o svůj veškerý majetek a zemřel na tyfus, když byly Leonii dva roky. Poté se rodina odstěhovala do Lotyšska, kde osm let žila v chudobě. Od roku 1901 se Leonie ujal babička a teta z Mirbachu, v Tübingenu se těšila výbornému vzdělávání a složila zde maturitu, i když byla často churavá. Rodina se už v Tübingenu setkala s antroposofií. Leonie studovala v Halle neobvyklou kombinaci oborů – biologie a filosofii. V Halle se zasazovala také o sociální trojčlennost.

Ucházela se o místo učitelky na právě vznikající první waldorfské škole ve Stuttgartu a byla pozvána do přípravného kursu pro učitele. Steiner se musel smířit s tím, že Leonie von Mirbach musí po zahájení waldorfské školy složit závěrečné vysokoškolské zkoušky. Nejprve za ni zastupoval Walter Johannes Stein, který jako první waldorfský učitel zahájil v první třídě epochu kreslení forem „přímkou“ a „obloukem“. Stein první školní den nakreslil přímkou (l) a oblouk (C), následujícího dne pak přidal H a vzniklo první slovo „ICH“ (já). Pak si 34 prvňáčků převzala Leonie von Mirbach. Počet žáků první třídy narostl do konce školního roku na 41 a na začátku

druhé třídy dokonce až na počet 53 dětí.

Rozhovory z učitelských konferencí naznačují, že byl Rudolf Steiner velmi spokojen s prací Leonie von Mirbach.

Její sbírka básní a příběhů, které označil za „zkoušku ducha“, který vládne ve waldorfské škole, se stala základem známé čítanky „Der Sonne Licht“ (Světlo Slunce). Její jazykový talent se projevil jak ve sbírce, tak i ve verších k vysvědčení, které složila pro své žáky. Osobní verše pro své žáky vždy skládala sama na konci školního roku.

Po dvou letech výuky se její zdravotní stav zhoršil natolik, že i přes podporu Elisabeth von Grunelius, která jí asistovala ve druhé třídě, musela vedení třídy odevzdat Herbertu Hahnovi. I když ve Stuttgartu již nikdy nepracovala jako učitelka, vždy pečovala o kontakty k waldorfské škole až do svého vysokého věku 83 let.

Článek vyšel v časopisu *Erziehungskunst* v listopadu 2018

Herbert Hahn – „Waldorfský Evropan“

Herbert Hahn byl členem učitelského kolegia první waldorfské školy ve Stuttgartu. Byl to jemnocitný polyglot.

Na jaře roku 1919 se podařilo Emilu Moltovi získat pro nově vzniklou školu pro děti dělníků továrny na cigarety Waldorf-Astoria neobyčejného osmadvacetiletého překladatele původem z Estonska. Herbert Hahn vyrůstal v estonském městě Pernov; zde byl obklopen rozsáhlou baltskou krajinou a mnohojazyčností, v níž se zcela přirozeně pohyboval z jednoho jazyka do druhého. Vyznačoval se velkou duševní čilostí, vytříbeným smyslem pro bohatství duševních vjemů a zájmem o sociální rozmanitost. Zároveň měl i schopnost, díky níž dokázal skutečnost vyjádřit v obzorech a v nejjemnějších odstínech řeči.

Herbert Hahn studoval filologii v Dorpatu, Heidelbergu, Paříži a Berlíně a byl majitelem dvou učitelských magisterských diplomů. Zdálo se tedy, že mu bude předur-

čena akademická dráha. Rudolf Steiner, který poznal Herberta Hahna již v roce 1909, ho však od této dráhy zrazoval a od roku 1916 mu naznačoval, že by bylo třeba zcela nově uchopit výuku cizích jazyků. Ve škole pro zaměstnance cigaretové továrny Waldorf-Astoria ve Stuttgartu, v zárodečné buňce waldorfské školy, měl Hahn začít vyučovat tak, aniž by byla výuka úzce specializována na jeden určitý obor. Výuka měla být univerzální a zacílená na dělníky, kteří žili v průmyslovém prostředí. Tito pracovníci si naléhavě přáli, aby byla ve stejném duchu založena škola i pro jejich děti. Díky této důvěře, z které se Hahn mezi dělníky těšil, mu připadl důležitý úkol, a sice, že povede první rodičovské schůzky ještě před založením samotné školy. V první waldorfské škole se pak nejprve zaměřil na výuku cizích jazyků, zároveň byl pověřen zahájením výuky svobodného náboženství a zavedením nedělních obřadů pro děti.

Dál pokračoval i ve výuce dělníků, patřil k těm nejvíce žádaným antro-

sofickým řečníkům, byl promovaný, ve třetím školním roce převzal třídnictví ve třetí třídě, byl zvolen do nově založené správní rady školy a ve stuttgartské škole byl činný až do roku 1931. Během nacismu přesunul svůj osobní i pracovní život do Holandska, po válce se vrátil a vyučoval na své „mateřské školské“ až do roku 1961.

Centrálním motivem jeho života bylo úsilí o skutečně duchovně prohloubené poznání jazyka. Výmluvným svědectvím této snahy je jeho dílo „O duchu Evropy“. Hahn měl zvláštní dar, spolupracovat s těmi nejrozličnějšími a nejvíce protikladnými sociálními skupinami, a byl akceptován všemi kolegy a kolegyněmi. Jemu vděčíme za vybroušené, citlivé a důstojné obrazy ze života všech zesnulých učitelských kolegů a kolegyně první waldorfské školy.

Herbert Hahn se dožil vysokého věku a až do své smrti v roce 1970 zůstal živou pamětí raného hnutí waldorfských škol.

Článek vyšel v časopisu *Erziehungskunst* v září 2018

Zprávy ze školní družiny

Školní družina vyráží za každého počasí do blízkého lesa či na městské hřiště a sportoviště. K oblíbeným venkovním činnostem dětí patří lezení po stromech, stavění lesních úkrytů, domečků pro skřítky, pozorování píďalek a mravenců, skákání přes potůček, stavby pískových objektů, cvičení obratnosti na prolézačkách (zvláště oblíbená je pozice „netopýra“), fotbal, florbal, honička, hry *Rybíčky rybáři jedou*, *Honzo vstávej* a *Cukrkávalimonáda*. Pozadu nezůstávají ani rukodělné činnosti. K „hítkám“ letošního roku patří šití ptáčků

Foto 3x: Tomáš Avramov

z filcu, taštiček na krk, pletení, háčkování a výroba závěsných dekorací z drátků a dřevků.

Ustálený a zaběhlý chod družiny jsme v měsíci květnu a červnu opentlili třemi mimořádnými akcemi. První z nich byla návštěva ornitologa, který předvedl letové ukázky sovy pálené (*Tyto alba*), krkavce (*Corvus corax*) a Výra velkého (*Bubo bubo*). Děti se dozvěděly nejenom, jak je náročné dravce vycvičit, ale i jaký je rozdíl v jejich kognitivní etologii. Všechny dovezené zvířecí exempláře si děti mohly pohladit. Pedagogický sbor pak vyfasoval koženou rukavici a uhynulou kuřecí návnadu a hrdině očekával přilet dravce. Ten, jsa dobře vycvičen, přilétl z ruky chovatele na místo určení, návnadu okamžitě pozřel a dle pokynu byl odhozen na místo svého startu. Nutno podotknout, že hod výrem velkým vyžaduje značnou sílu a obratnost.

Další milou návštěvou byla Vodnická čtenářská dílna paní Evy Malé. Děti nejenom poslouchaly pohádku, ale také spolupracovaly

Foto: Dana Marková

na zadaných úkolech: předvídaly příběh, charakterizovaly postavy, rozvíjely empatii, herecké dovednosti a pracovaly s dechem a hlasem. S velkým ohlasem se setkalo bubláni brčkem do vody a výtvarné ztvárnění „lapaných dušiček“. Věříme, že výše popsané použité metody mohou být mostem k rozvoji čtenářské gramotnosti a fantazie.

Oslavu Dne dětí připravili pro družinu žáci osmé třídy pod vedením jejich třídního učitele Martina Hadravy. Osmáci si počínali velmi dobře a jejich přístup k mladším spolužákům byl velmi vstřícný a ochranný. Dětem se nejvíce líbilo prolézání pod lany a hra na Nemocné a zdravé. Na závěr byli všichni účastníci jednotně odměněni nanukem. Celá akce se nesla v duchu vzájemné pospolitosti a respektu. Osmáci a Martine, děkujeme za krásnou akci!

Kamila Skubová

Foto 3x: Monika Sujová

Studánková slavnost v první třídě

V pátek 7. 6. proběhla Studánková slavnost prvních tříd. Vydali jsme se k prameni na Plavské – Vrta U Špačků. Cestou jsme přebrodili potok a vyzkoušeli si rovnováhu a stabilitu na větvích přes říčku. Studánce jsme zazpívali studánkové písničky, zahráli na flétničky, vyčistili odtokovou část, pozorovali

bublající železitý pramen a ozdobili břeh studánky mušličkami.

Cestou nás doprovázela elfka Aqua, která se zabydlela ve větších stromu tyčícího se nad studánkou. Našla krásný domov. Akce se zdařila i díky krásnému počasí.

Jana Tlapová, 1.A

Den rozmanitosti

V pátek 17. 5. obě dvě první třídy navštívily krásnou akci Akademi Věd "Den rozmanitosti". Čekal na nás skvělý program zamě-

řený na poznávání přírody, její ochranu, pozorování rostlin a živočichů okem i mikroskopy, mnoho zábavných her, cvičení, tvoření. Dozvěděli jsme se i mnoho nových zajímavostí o životě včel, ochutnali med a vyzkoušeli další produkty z včelí produkce.

Jana Tlapová, 1.A

Foto 6x: Jana Tlapová

Netradiční den dětí

V pátek 31. 5. na obě první třídy čekal Dětský den – netradiční ob-

jevování zvířátek s panem Šumberou z AV ČB a jeho spolupracovníky. Skvělá byla přednáška ornitologa s kroužkováním odchycených ptáků a jejich vypouštěním na svobodu dětmi. Také jsme určovali vypaniny živočichů nainstalované na stromech a dozvídali se o nich mnoho zajímavostí. Jeden okruh poznávání se týkal významného škůdce: lýkožrouta. Hledali jsme larvy, brouky a povídali si o tomto škůdci a zamýšleli se nad ochranou a významem lesa. Ošahali jsme si různé lebky, rohy a parohy živočichů. Na samotný závěr jsme vypustili v lese myšici. Radost dětem udělal i bublifuk,

ktej dostaly na samotný konec výpravy. Akce byla skvěle připravena a děti se mohly dozvědět mnoho zajímavostí o přírodě, rostlinách a živočiších. Moc děkujeme!

Jana Tlapová, 1.A

Studánková slavnost třetích tříd

Broučka kůrovce znají v našich končinách asi úplně všichni. Že se kvůli němu musí pokácet velká část nemocných smrkových stromů, vědí asi taky úplně všichni. A že je občas potřeba vyrazit přírodě na pomoc třeba takovým čištěním potoka, který je zapadáný smrkovými větvemi z pokácených stromů, zjistili právě naši třetíáci. V pátek 31. května vyrazili opravdu dobře vybaveni (gumovkami, motykami, kbelíky, náhradním oblečením, pracovními rukavicemi, svačinkami) k potoku na Dobrou Vodu. Zpočátku příjemná cesta lesem se po chvíli změnila na cestu po vykácené planině, kde byste stěží hledali kdysi malebný Dobrovodský potok. Po více jak

Foto 2x: paní Knápková

hodině usilovně a často i náročně práce na nás potok opět vykoukl. Zabahněný, unavený, špinavý. Dali jsme mu čas, a když jsme se vraceli, zabahnění, unavení a špinaví pro změnu my, zazářil na nás v paprscích slun-

ce čistou a nezakalenou vodu. Třetíáci vám vzkazují: práce je na tomto místě ještě dost. Takže chcete-li udělat dobrý skutek, jděte vyčistit kousek potoka.

Pavla Křížová

*Na konci cesty lávka k džbánů
Ve džbáně voda průzračná
Napij se, sáhni pro odměnu,
ať v dlani se kamínek ukrývá*

*Než došel jsi k vodě, co dá se pít,
musel's svou ruku k dílu přiložit
Sklonit se k potoku, jenž sotva plyne
A vše se v něm zdá být tak líné*

*Ponoříš ruce do kalné vody
- tu kámen, který v cestě stál
- tu větev vodě zabránila,
by s radostí si plula dál*

*I život náš si občas žádá
Odstranit bláto, větvoří
Když vnitřní proud slábne a strádá
a hrozí, že se zakalí*

*Na konci cesty lávka malá
A pod ní potok stříbrný
Před chvílí v něm voda stála
Ted' dýchá novým zrozením*

Zuzana Tutterová

V pátek 31. května prožili naši třetíáci, obě třídy, studánkovou slavnost na Dobré Vodě – jak příznačné. A přímo s Dobrovodským potokem, který si o pomoc a pozornost kvůli nedávné těžbě dřeva zrovna říkal. Děti se bez otálení a s chutí pustily do čištění potoka a od vody ani od práce se jim nechtělo. Ale nastal čas vyměnit vodní živel za živel ohnivý. Po ma-

lé procházce Dobrovodským údolím čekalo na děti občerstvení i s opékáním buřtů v krásném pololesním zázemí, které oběma třídám poskytla rodina Knápkova. Čas plynul samozřejmě, lehce, svěže a vesele jako čistý vodní proud.

A zbytek? Ten vám určitě děti vyprávěly.

Zuzana Tutterová

Jak přirozeně komunikovat s koňmi

I ve čtvrté třídě jsme navštívili Semeneč. Tentokrát jsme nemlátili obilí, ale povíдали si o tom, jak přirozeně komunikovat s koňmi. S koňmi se dá komunikovat slovem i myšlenkou. Zkoušeli jsme si to ve dvojicích a já jsem byla s Rózou. Jedna z nás hrála koně

a ta druhá jí zkoušela dávat úkoly. Pak jsme se vyměnili. Například jsme se snažily bez dotyku a slova tu druhou donutit, aby ustupovala vzad. Nebo jsme se rozdělili na dvě skupiny a vedoucí klisna vyloučila ze stáda neposlušného koně. Když se kůň chtěl vrátit zpět do

stáda, oběhl tři až čtyři kolečka okolo stáda, pak se postavil proti vedoucí klisně, sklonil hlavu a začal prosit, aby ho vzala zpět do stáda. Pokud se k němu vedoucí klisna otočí zadkem, znamená to, že má smůlu a že ho určitě nevezmeme zpět. Nejlepší je pro vy-

Foto 6x: Ondřej Suchan

hnance postavení klisny bokem k němu, a to znamená, že ho bere zpět do stáda a on ji musí ještě chvíli následovat. Nakonec nám pan Šíma ukázal na koních vše, co jsme hráli jako hry.

Elen

Jako první jsme si povídali, co o koních víme. Potom jsme si ukazovali, jaké nástroje používá pan Šíma. Byl tam bičík, ale sloužil jako prodloužená ruka. Byla tam ještě taková hůl se zahnutým kon-

cem, a ta se používá, když chce, aby kůň zvedl nohu. Tyto a ještě ohlávka, byly nejzajímavější z pomůcek, které nám pan Šíma ukázal. Šli jsme hrát hry. První hra byla o tom, že jsme byli stádo koní. Jeden byl královna a jeden byl zlobivý kůň. Jako koně jsme se dorozumívali pohybem těla. Všechny hry byly bez použití slov. Měli jsme se dorozumět jen myšlenkou a gestem. Po hrách jsme šli ke koním a pan Šíma nám ukázal komunikaci beze slov přímo s koněm (babičkou).

Klárka

Chce-li člověk něco po koni, musí nejdříve vyslat myšlenku a následně ji vyslat gestem nebo zvukem. Když chceš koni třeba zvednout nohu, je lepší mu říct: "Neboj, nic to nebude. Zvednu ti nohu a bude to dobré." Nemělo by se mu lhát a říct třeba: "Neboj, nic ti zvedat nebude", a pak mu ji rychle zvednout. Když si kůň nechá člověkem zakrýt oči, plně mu důvěřuje.

Ve stádu je vůdčí klisna. Ta rozhoduje, kam se půjde, co se bude

dělat, kdo ze stáda odejde, Také tam je hřebec, který vynucuje po ostatních, co klisna rozhodla. Když kůň ve stádu dělá, co nemá, vůdčí klisna ho nechá vyhnat. Pokud chce vyhnat kůň něco říct, otočí se ke stádu čelem a komunikuje. Chce-li se vrátit zpátky, sklopí hlavu, začne přežvýkovat, ale nemá se začít pást. Když se k němu stádo otočí zády, znamená to: následuj nás.

Marek

Stavba domu

My přicházíme z daleka
běžíce a skáčíce.
Kalup, kalup a krok, krok, krok.
Kalup, kalup a krok, krok, krok.
Běžící a skáčící.

Postavíme si tu dům,
dosáhne až k nebesům.
Pojďme rychle podívat se,
zda-li se nám líbí.

Vypněte kruh,
nepusťte se,
Teď každý z nás
drží se snáz.

Sloupy tak vysoké,
okna tak široká -
pevně teď stůj.
Tváří v tvář si pohledme,
sevřu tvé ruce a ty zas mé.

Otevři okno
ven do světa.
Otevři jej do daleka.

Foto: Pavla Krížová

Co nebe vysoko,
co křídla široko -
pevně teď stůj.
Zavřeme okna svá,
klid v duši každý má.

Ty a já, já a ty,
hledáme se, najdeme se.

Hledáme se, najdeme se,
ty a já, já a ty.

Postavili jsme si dům,
líbí se nám jeho jas.
Sloupy tak vysoké.
okna tak široká,
střed jeho v nás.

text z Bothmerovy gymnastiky

Olympiáda pátáků – letos v Pardubicích

Co nejvíc zaujalo na pobytu v Pardubicích a olympiádě pátáků?

Zeus tě naučí,
jak pravidla znát,
zábava tě provází,
pojd' náročné sporty hrát.
V disciplíně házení,
přehodíš vždy vše,
Odysseus statečný,
dokázal to též.

Kdysi dávno, Zeus mocný byl,
zemi velkou mávnutím ruky stvořil.
Lusknul prstem, zázrak to byl,
přírodu zelenou vytvořil.
Zapálil oheň v plameny,
též vodu vymyslel s přáteli.
Vznikl člověk, spánek s ním,
zábavy a sporty vzápětí.

Nejlepší byla cesta vlakem. • Líbila se mi školní zahrádka. • Seznámil jsem se s klukama z úplně opačné

části ČR. • Nejvíce mě bavila hra s Medúzou. • Líbila se mi hra na Kyklopa. • V pátek večer se nám hezky podařila část Odysseova putování. • Bavil mě večerní fotbal. Matěj dobře při fotbale fauloval. • Měli jsme přísného, ale hodného archonta. • Noc se třídou byla super. Vtipný budíček. • Na olympiádě byly různé disciplíny. Běželi

j sme maratón 1,5 km. • Byla jsem ve Spartě. • Dobrý byl hod oštěpem. • Bavila mě štafeta. • Super byl skok daleký. •

Hrozná vedra v chitónech. • Nejvíce mě bavila pizza.

Jak se učí cizí jazyky na waldorfské škole

V úterý 30. 4. 2019 proběhla na Pedagogické fakultě v Českých Budějovicích prezentace žáků 2., 4., 6. a 8. třídy waldorfské školy a jejich vyučujících nazvaná *Jak se učí cizí jazyky na waldorfské škole*. Žáci předvedli ukázky z výuky, které zahrnovaly jak anglický, tak i německý jazyk. Vystoupení zahájila druhá třída, která ukázala, jakým způsobem zahajuje své hodiny angličtiny a předvedla několik písniček a divadelní představení *The Milkbottle Story*. Čtvrtá třída se nejprve prezentovala v němčině, a to kánonem, jazykolamou a ukázkou práce se sešitem. Poté následovala série anglických aktivit, které zahrnovaly odpovědi na různé otázky a prezentaci letošního projektu *My favourite animal*. Šestá třída si připravila rytmizovanou báseň, ukázkou z výuky reálií (Skotsko) a scénku

o úskalích při učení se gramatiky. Prezentaci završila osmá třída, která se věnovala různým aspektům práce s čítankou, dramatizacím a ukázkám tvůrčího psaní. Vyu-

čující (Kateřina Kozlová, Kateřina Kortusová, Andrea Vasiljová, Petra Fuková a Ondřej Suchan) jednotlivé ukázky komentovali a na jejich základě vysvětlovali studentům učitelství, jak je ve waldorfské pedagogice koncipována výuka cizích jazyků. Prezentace

byla určena studentům a vyučujícím PF JČU a zúčastnili se jí také někteří rodiče žáků. Byla zároveň pojata jako příspěvek školy k letošním oslavám 100 let od založení první waldorfské školy.

Katka Dvořáková

Očima studentů

V úterý 30. dubna 2019 jsme my, budoucí učitelé jazyka, měli možnost navštívit na Pedagogické fakultě seminář, který nás seznámil s pojetím výuky cizího jazyka na waldorfské škole. Filozofie waldorfské školy je

Foto 9x: Dana a Roman Hanzlíkovi

nám známá, i tak nás ale seminář (možná spíš vystoupení tříd) velmi mile překvapilo. Měli jsme možnost vidět zdramatizovanou pohádku *Boudo, budko....*, s malými žáčky jsme si zazpívali a zároveň se i naučili písničky pro podporu výuky, obdivovali jsme obrázky zvířat, které byly součástí ročního projektu dětí a starší

žáci nás zase vtáhli do tajuplného podsvětí *Fantoma Opery*. Mě zaujalo nejen to, na jak skvělé jazykové úrovni žáci byli, ale především jejich nebojácnost a nadšení ukázat, co všechno se naučili. Z tohoto semináře jsem odcházela s obrovskou truhlicí nápadů pro mou praxi, ale také s přesvědčením, že děti nemusí zarytě sedět v lavicích, aby se něco naučily. Za studenty prvního stupně děkuji!

Martina Vaňková, studentka 3. ročníku Učitelství pro 1. stupeň

Ročníkové divadlo

*Velké bylo napětí,
co dostaneme za hru,
že scénář z okna poletí,
čekali jsme prohru.*

*Avšak překvapení bylo dostí,
když divadla začalo zkoušení,
kolik nese nám to radosti
a koláče k jezení.*

*Naše lístky jsme prodali,
kopnutí do zadku pro štěstí,
krásné divadlo zahráli
a skákali jsme radostí.*

*Opona se zavřela,
jak v pytli tma byla,
celá třída uklízela
a na pizzu utíkala.*

Barbora Kortusová

Nervozita přišla, až když jsme běželi s Kubou směrem k budově Jihočeského divadla. Před námi v dálce běžel i Richard s Ondrou. Zase jsme nestíhali! Rychle jsme proběhli služebním vchodem a běželi nahoru do šaten. Zapomněl jsem doma obuv, což mě přivedlo ještě do větší nervozity, která přerostla v hrozný stres. Naštěstí mě zachránila rada zavolat někomu a problém se vyřešil. V kostýmech a s rekvizitami jsme vyrazili do zadní místnosti za jevištěm, kde jsme se rozhýbali a rozmluvili. Povzbuzení jsme se vrátili a zazněl zvonek. A další. Opona se roztáhla.

Matouš Urbanec

Jaký je smysl života? Proč tady vlastně jsme? Jaký je náš osud? Je to snad hraní divadla? No jasně! To si řekl snad i zakladatel Waldorfu. Uběhlo 100 let a jasně, že divadlo hrajeme také! Vezme-me to od začátku. Na konci ledna sedíme všichni v lavicích a je nám docela jedno, jaké budeme mít známky. Hlavně, že konečně dostaneme text! Pan učitel nám

Detektivní hra odehrávající se z velké části v Praze, v době blíže neurčené, kdy ještě nebyly mobilní telefony ani smartfony a chytrým přítelem se stal ten, co byl nablízku, naslouchal a pomohl.

	1. alternace	2.
Martin Horák	EMIL	Kryštof Pokorný
Ondřej Šropok	KAMIL	Vojtěch Krájček
Bára Sokolová	PAJA	Anežka Pokorná
Judita Hudečková	MATKA	Anežka Toupálová
Anežka Toupálová	BABIČKA	Rosalie Plojharová
Agita Hudečková	PÁN V BLŮRNICE	Adam Slávik
Valentýna Ševčíková	PROFESOR	Karls Janstveit
Matouš Urbanec	GUSTAV	Barbora Kortusová
Rosalie Plojharová	UTĚREK	Valentýna Ševčíková
Jakub Horáček	RYCHLONOŽKA	Natálie Korušanová
Ondřej Bažd	JENÍK	Matouš Urbanec
Beata Bálá	HONZÍK	Beata Bálá
Natálie Marková	ZRZEK	Ondřej Šropok
Barbora Kortusová	KUKLOUN	Anežka Toupálová
Jáchym Žibala	BEDŘICH	Natálie Marková
Karla Janstveit	PETRUS	Richard Štěpán
Natálie Kortusová	ROZLIHRADA	Ondřej Bažd
Anežka Pokorná	KARLIK	Judita Hudečková
Adam Slávik	DLOUHÁN	Jáchym Žibala
Richard Štěpán	STR. PROCHÁZKA	Richard Štěpán
Valentýna Ševčíková	STR. BURDA	Richard Štěpán
Karla Janstveit	TLUSTÁ PÁNĚ	Ondřej Bažd
Anežka Šestáková	DYCHAVIČNÝ PÁN	Agita Hudečková
Natálie Kortusová	HUBENÁ PÁNĚ	Beata Bálá
Adam Horák	ŘEDITEL BANKY	Jakub Horáček
Anežka Pokorná	POKLADEK	Anežka Šestáková
Jáchym Žibala	KOMISAŘ	Bára Sokolová
Vojtěch Krájček	PŘEDNOSTA	Martin Horák
Barbora Kortusová	ZPĚVĚC	Ondřej Šropok
Kryštof Pokorný	PŘIVODČÍ	Adam Horák
Beata Bálá	KVĚTNÁRKA	Judita Hudečková

Případ přišpendlené obálky

aneb

Dvojičata detektivy

Ročníkové divadlo 8. třídy

Waldorfské školy České Budějovice

Jihočeské divadlo

Režie: Ivana Bambasová, Martin Hadrava a osmici volně podle předlohy Ericha Kästnera. **Pisák:** Jan Bambas, Martin Hadrava, Ondřej Suchan a osmici. **Uprava textu:** Ivana Bambasová, Martin Hadrava a osmici. **Plakát:** Judita Hudečková. **Technická podpora:** Richard Štěpán a osmici. **Hudební nástroje:** Agita Hudečková (violoncello), Natálie Marková (piano), Valentýna Ševčíková (kytara) a další osmici.

Foto: Pavel Vašek a Dana Hanzliková Vašková

s nadšením vyprávěl celý příběh o tom, jak je jeden kluk lempl a ne-dokáže dojet v pohodě do Prahy. Postupně se ukázalo, že zájemci o hlavní roli jsou čtyři. Pan učitel s paní učitelkou to vyřešili elegantně: z jednoho lempla byli dva! A tak začínají dlouhé dny a noci učení se textu a zkoušení divadla.

**Anežka Pokorná,
Rosalie Plojharová**

Už od první třídy se žáci waldorfských škol přirozeně seznamují s dramatickou výchovou.

Začínají drobnými pohádkovými motivy, bajkami, pokračují přes starozákonní příběhy, severskou a řeckou mytologii, středověká témata a vrcholem jejich divadelní práce je právě projekt ročníkového divadla v osmém ročníku. Už Komenský věděl, že právě dramatická výchova do vzdělávání patří.

Když jsme v sedmé třídě hovořili o tom, co nás čeká, žáci projevíli

smělé přání zahrát si v Jihočeském divadle. Tato velká výzva nakonec došla svého naplnění. Samotné několikaměsíční přípravy na představení se neobešly bez napětí, emocí, ale také pořádné dávky legrace. Po rozpačitém přijetí hry, kterou jsme po pečlivém zvážení s kolegyní Ivanou vybrali, následovaly nejprve čtené zkoušky, konkurs a poté samotný nácvik. Vyskytl se zajímavý problém, že při konkursu projevíli o hlavní roli zájem hned čtyři žáci. Všichni byli skvělí, koho vybrat? Ivana dostala další výborný nápad a té-

ma dvojčat, pro naši třídu tak příznačné, se odrazilo i v našem divadle. Vybrali jsme hru, ve které mohli žáci přirozeně hrát mládežníky ve svém věku. Scénář hry se od počátku proměňoval a osmáci ho dotvářeli podle svého. Zpětně mám dojem, že nejúspěšnější vtípky byly právě ty, které si sami vymysleli. Na představení v Jihočeském divadle, v Písku i v Praze se jim představení povedlo. Všichni si zaslouží pochvalu a ocenění. Mnozí na prknech, o kterých se říká, že znamenají svět, dokázali překonat sami sebe. Jako třídní učitel jsem z nich měl obrovskou radost. Důležité pro mě byla i skutečnost, že k celému projektu přistoupili jako dobrá parta a užili si ho měrou vrchovatou. A co dál? Třeba se nám povede připravit absolventské divadlo jako rozloučení se základní školou. Kdo ví, potenciál tu je.

Martin Hadrava

Čas letí a je to až k nevíře. Ta doba, kdy jsme stáli před školou s holčičkou, která se moc těšila do první třídy, už je dávno pryč.

Každý rok jsme navštěvovali ročníkové divadlo žáků osmých tříd. Moc se nám vždy líbilo. Pláč

střídal smích a obdivovali jsme, co všechno s nimi dokážou vyučující, ale i režisérka, nacvičit. Vždy jsme si říkali „Až to jednou potká nás.“

A potkalo ☺ ... už to bylo ... scénář, repliky za vším, co jste doma řekli, obava, zda se to zvládne. Pan učitel, který vypadal, že se ani premiéry nedožije. Není divu, kočírovat tolik pubescentů a chtít od nich výkon hodný herce z národního?

Den D tu byl a s ním i nádherné představení plné skvěle vyjádřených emocí, humoru a krásných slovních obrátů.

Vladimíra Ševčíková

Zvláštní velká poděkování patří Jihočeskému divadlu, Lukášovi Průdkovi, Jiřímu Grauerovi a Mílovi Pokornému za vstřícnost a ochotu. Martinovi, Daně a Romanovi Hanzlíkovým za neocenitelnou pomoc se vstupenkami, fotkami a programem. Pavlovi Štěpánovi, Evě Sokolové, manželům Pokorným a Bílým za dopravu. Dále všem našim rodičům, přátelům, českobudějovické waldorfské škole, učitelům i spolužákům a těm, na které jsme v tom kalupu zapomněli, za podporu.

Martin Hadrava

Gymnázium vs. waldorfské lyceum

Jako někdo, kdo má zkušenosti s obojím, vám teď prozradím několik rozličností mezi klasickým gymnáziem a waldorfským lyceem.

Přístup na gymnáziích bývá o tom, přimět studenty, aby se naučili nazpaměť co nejvíce informací v co nejkratším čase. Posléze jsou pak všichni ohodnoceni jediným měřítkem, kterým je stupnice známek od 1 do 5. Čím více jedniček nasbíráte, tím chytřejší pro okolí vypadáte. Je jedno, jestli jste při testu podváděli, opisovali nebo jestli jste se jen látku nadrtili a ve skutečnosti vůbec nevíte, o čem píšete. Dostali jste jedničku, takže jste chytří.

Velkou součástí života gymnazistů je neustálý stres. Psaní testů probíhá jak na běžícím páse. Přival

informací je ohromný a je nadlidským úkolem si je všechny zapamatovat. Něco se naučíte, napíšete test a za pár hodin po testu už si nic z toho nepamatujete, jelikož se už zase učíte na test další. Kvůli všem těm testům a zkoušením už pak nezbyvá prostor ani čas pro jakoukoliv kreativitu. Jde čistě o fakta.

Tím se dostávám k tomu, čeho si na waldorfu velice cením. A tím je klid a prostor pro tvořivost. Nepletěte si ale klid s nicneděláním. To rozhodně není tento případ.

V mnohých ohledech je pro mě waldorf náročnější než klasické gymnázium. Hodiny ve škole nechodíte jen pasivně odsedět. Je od vás vyžadovaná aktivita a zapojení. Hodnocení také nestojí jen na

testech, které můžete s tahákem opsat, jde o váš celkový přístup, o vaše vedení sešitu, o váš přínos do diskuzí.

Na rozdíl od stereotypní rutiny klasického gymnázia mě waldorfská škola nutí přemýšlet (což také někdy může být docela náročné). Musí se sice do určité míry dodržovat osnovy, látka se ale nepředkládá jako jednoznačné fakty. Představují nám více úhlů pohledu na věci, různé teorie – i ty méně známé. Na waldorfu se zkrátka nebojí být jiní a jít proti zaběhnutému proudu, nebojí se ve studentech podněcovat touhu rozvíjet stránky, které se nedají změřit již zmíněnou stupnicí od 1 do 5.

Valentýna Polívková

Můj desátý ročník

Uběhlo již devět měsíců od začátku školního roku. To tedy znamená, že za chvíli budu mít svůj první rok tady na lyceu za sebou. Je zvláštní, jak rychle to utíká! Jestliže mám začít úplně od začátku, začala bych od mého příjezdu do Českých Budějovic, kde jsem se se třídou viděla úplně poprvé – to byl adaptační kurz. Byla jsem hodně nervózní, největší strach jsem měla z toho, že ty lidi budou „divný“ a že si s nimi nebudu rozumět. Asi jsem si trochu myslela, že když nejsou z Prahy, budou prostě jiní, než na který jsem byla zvyklá. Uběhlo pár týdnů a kolektiv se ucelil, všichni se bavili se všema a bylo to docela fajn. Nicméně naše třída je pro mě stále jistý oríšek, nevím, jestli se v ní cítím komfortně. Poslední dobou si s těmito lidmi spíše nerozumím.

První rok na lyceu byl velmi náročný – ne z hlediska kolektivu, ale všeho ostatního, co se týká studování v Českých Budějovicích. Musela jsem si zvyknout na neustálé cestování vlakem, na to, že své spolubydlící vídám častěji než svou rodinu, na jiné město i na nedostatek Prahy. Vše je úplně jinak. Když se poohlédnu zpět, uvědomuju si, jak to bylo vše velmi emocionálně náročné a jak se můj život výrazně změnil.

Waldorfské vzdělávání mě velice ohromilo. Zjistila jsem, že abych se něco naučila, nemusí na to přísně dohlížet učitel, ale že je to vlastně docela na mně. Slovní hodnocení

mi vyhovuje, už jen proto, že nejsem ničím svázaná. Učitelé jsou plní energie a nadšení, že konečně mohou vyučovat na Waldorfském lyceu v ČB, učit první waldorfské žáky, když za to někteří čekali i čtyři roky.

Školní rok je rozdělen na tři odborné části. V první jsme měli dřevořezbu, vyráběli jsme dřevěnou rukojeť na nůž. Dřevořezba byla má nejoblíbenější. Dále jsme pracovali s hlínou, kde jsme vytvářeli vlastní bustu. A nakonec jsme měli kovopectví, které jsme absolvovali v Německu v Prienu am Chiemsee. Až teď si uvědomuji, jaké mají ty části vlastně smysl v našem rozvíjení. Každá hmota, s kterou jsme pracovali, má úplně jinou kvalitu i vlastnosti, jinak na nás působí a předává nám jinou energii, kterou my zase vkládáme do ní. Pociťovala jsem to vlastně po každé ukončené hodině.

Až do ledna jsme jako škola byli „ubytovaní“ v základní škole Nová, která nám poskytla jedno celé patro. Mezitím se totiž rekonstruovala naše škola na Senovážném náměstí. Všichni jsme byli velice nedočkaví, až se přestěhujeme, budeme se konečně moct usadit a zvelebit prostory podle svého.

Nevím jestli si dokážu vzpomenout na vše, ale s naší učitelkou dějin výtvarných umění jsme dvakrát odcestovali za kulturou mimo ČB. Poprvé jsme byli v Krumlově na výstavě všemožných výtvarníků

a po druhé to bylo v Praze, kde jsme se procházeli po památkách a poté šli na výstavu Františka Kupky. V lednu jsme prezentovali naši školu na burzách. Chodovali jsme sportovat i kreslit ven, dokud bylo hezky, jeli jsme na Vánoce navštívit babičky a dědečky do domova pro seniory a na jaře i malé hendikepované děti do Arpidy, kterým jsme připravili různé zábavné činnosti. Na vánočních Waldorfských slavnostech jsme jako třída zazpívali, na dramatické výchově jsme vymysleli a poté několikrát zahráli divadlo na téma básní Francois Villona, asi půlka třídy přespala u Matěje a udělali jsme si maraton Pána prstenu jako domácí úkol na češtinu. Byli jsme v kině na dokumentu o Černobyli a Fukušimě, kde jsme téma mohli konzultovat přímo s dokumentaristy. Odcestovali jsme do Německa, kde jsme se statečně naučili základní znalosti o zeměměřictví, poté třída (bohužel beze mne) absolvovala praktikum v Čechách, kam přijeli i němečtí desátáci. Přicházelo k nám do ČB přednášet spousta zajímavých lidí z cizích zemí, a dokonce nás navštívila i školní inspekce. Stalo se toho opravdu hodně, toto zdaleka není ani polovina zážitků, které jsme spolu jako první ročník W. I. prožili. Tato škola mi toho dala hodně, dokonce i možnost být součástí taneční školy Kredance, která je naprosto úžasná. Samozřejmě, ne vše mi přijde dokonalé. Ale to by vlastně ani nebylo ono.

Hannah Josková

Návštěva Prienu

Zeměměřičský kurz jsme započali v Bavorsku. V Prienu jsme byli rozděleni do německých rodin, kde jsme byli dohromady šest dní. Od neděle do pátku. Museli jsme s nimi aspoň trochu komunikovat, abychom se na pár důležitých věcech domluvili. Mezi nimi byla třeba i doprava do školy a ze školy. Pár z nás jezdilo školním autobusem a někoho vezli autem. Měli jsme s těmi rodinami společné snídaně a večere. Ohledně toho komunikování – někdo mluvil spíše anglicky a někdo německy.

Škola začínala v osm hodin a pro nás byl konec ve čtyři od-

poledne. Všichni jsme byli rozděleni do dvou skupin, které se střídaly po jedné hodině s výukou. Jedna měla od osmi hodin kovářství a ta druhá měření na zahradě a nebo dělání mapy. V kovářství jsme vyráběli z pravého železa dvě věci. První byla lehčí – byl to šnek. Pracovali jsme jako praví kováři. Na sobě jsme měli koženou kovářskou zástěru a v ruce kladivo. Pan kovář nás učil i zesílit plamen. Druhým výrobkem byl železný nůž. Ten už byl docela těžký. S ním nám pan kovář docela pomáhal. Několikrát se nám to i spálilo a museli jsme ho dělat znovu. Když byly obě věci hotové, stálo je jen vy-

leštit.

Setkali jsme se s desátou třídou z Prienského Waldorfského lycea, která pak za námi přijela do Stříbrce. V Prienu jsme se učili malé měření, měření teodolitem a zakreslování mapy. U mapy jsme jako první dostali od pana učitele té německé desáté třídy malý nákres mapy se vzdálenostmi, které jsme museli vypočítat a podle nich pak udělat svou mapu.

Taky jsme některé dny šli na kratší výlety (např. jsme jeli parníkem po Chiemsee na Ženský a Pánský ostrov). Chodili jsme i po samotném Prienu.

Petra Plojharová,
10. třída Waldorfského lycea
České Budějovice

Zeměměřičský kurz • Ztebeměřičský kurz • Znasměřičský kurz

Matematika, obávaný předmět. Matematika v praxi? Cože? Jedna z věcí, kterou se naše lyceum chlubí, je zeměměřičský kurz. Ehm, ale co v reálu? Já a sinus nejsme kamarádi a co teprve kosinus? A takhle se strachuju už od září a najednou se při hodině ozve: „A tohle na tom kursu ve Stříbrce...“ „a připravovat se budete v Prienu.“

Jistě, samozřejmě, jasně... Počáteční nejistota a z ničeho nic se-

dím v Německu a rýsuju mapu v měřítku 1 : 400. Celková návštěva Prienu byla rychlá, ovšem s teodolitem a prismaticem a pásmy jsem se skamarádila. Malinko. ☺

Uběhly dva týdny, kdy jsme počítali trojúhelníky, jejich úhly a délky stran, a přišla praxe. Skupinky, teodolity, velká a malá měření, měření základny... Však to znáte... Ne?

A jo, vlastně, není úplně normální na střední všeobecné škole pracovat s teodolitem.

Takže naše skupinka začala s velkým měřením úhlů. Měli jsme malý, ale náročný prostor. Ze začátku šlo vše dobře a odpoledne při malých měřeních už jsme se

Foto: studenti a Tomáš Avramov

smáli a užívali si deště. Druhý den však přišla kolize, součet úhlů byl větší než měl být. Jejda! A tak jsme šli znovu do terénu. V dešti a zimě jsme měřili a přidržovali deštník nad teodolitem a hádali se. Prostě krize. Odpoledne jsme už překreslovali a kreslili malé mapy, které pro velký úspěch bylo potřeba 3x předělat a pro velký počet studentů udělat 4x. Uf.

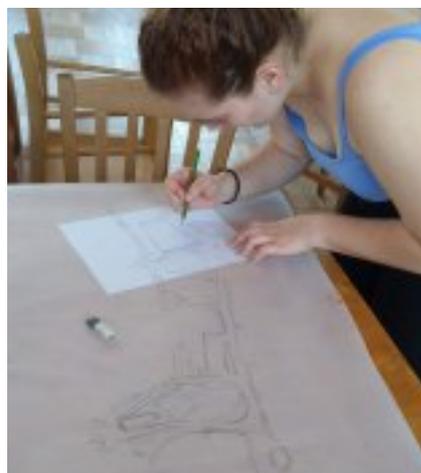

Tak jsme to teda všechno nakreslili a bylo zapotřebí vše spočítat. K počítání jsme použili sinovu větu a pořádně se zapotili při počítání asi dvaceti úhlů. Následovalo zasloužené volno, ve kterém jsme se spřátelili s německými desátáky. Ti odvážnější z nás s nimi šli na procházku při západu slunce a ti méně odvážní šli s Tomášem meditovat.

Předposlední den, čtvrtek, byl ve znamení kresby. Naši milí páni

učitelé nám spočítali body a my si je překreslili. Následně bylo potřeba ze změti malých mapiček vybrat ty potřebné, ulovit ty důležité a obkreslit si je. Musela jsem odjet dřív, a proto jsem strávila polední klid dobarvováním mapy. Bylo potřeba jí řádně nadepsat, nakreslit směrovou růžici a napsat legendu. A samozřejmě podepsat. Tímto byla práce hotova!

Alžběta Čápková

Den dětí v Centru Arpida

Pro malé děti v Centru Arpida jsme uspořádali Den dětí. Společně jsme předem vymysleli a připravili stanoviště, na kterých děti plnily úkoly. Úkoly musely být

Foto 2x: paní Coufalová

přizpůsobeny, jelikož se jednalo o děti s různým typem postižení – mentálním, fyzickým i kombinovaným. Stanovišť předem připravených jsme měli celkem osm.

U každého pomáhal jeden či dva studenti. Děti si mohly prohodit míček skrz obruč, třídít šišky a kamínky, projet slalom nebo si vymalovat vlastní škrabošku. Na konci děti dostaly za odměnu plyšového medvídka, míček a několik sladkostí. S dětmi byla legrace,

a kdo chtěl, mohl si s námi zazpívat. My studenti jsme po skončení Dne dětí byli pozváni na posezení a občerstvení. Den dětí jsme si užili jak my studenti z waldorfského lycea, tak děti z Arpidy a jejich paní učitelky.

Kamila Járová

Inzerce

Hledám domek se zahradou na klidném místě

uprostřed přírody a nedaleko Č.B. Dobrý dojezd do Waldorfské školy je samozřejmě výhodou. diasova.martina@waldorfcz.cz

Koupím menší auto, nejlépe benzín, cena do 20 000 Kč, tel. 608 559 971.

Kdo daruje chlapecké oblečení velikost 134–170? Předem moc děkuji, Lucie Homolková, tel. 774 831 505.

Zvonek – červen 2019

Redakce: Eva Sokolová, Pavla Křížová, Dagmar Hrádková

Prepress: Dana Hanzliková Vašková

Kontakt: zvonek@waldorfcz.cz

Internet: <http://www.waldorfcz.cz>

Logo: Bára Šimová

Redakční uzávěrka pro další číslo: 22. 10. 2019.

Redakce si vyhrazuje právo nezařazení, krácení a běžné redakční úpravy příspěvků.

NEPRODEJNÉ

Zvoníme u ... Dášy Hrádkové

Milá Dášo, zvykli jsme se s Tebou vídat hlavně v eurytmickém sále. Hraní na klavír ale není Tvou hlavní profesí, nebo ano?

Vedle péče o rodinu je nyní skutečně mou hlavní profesí. Vystudovala jsem ale učitelství pro 1. stupeň na UK Praha a jako učitelka jsem roky pracovala.

Jaké máš další koníčky kromě hudby? Jógu a zahradu.

Co tě přivedlo do českobudějovické waldorfské školy? Osud, zvědavost a touha.

Víme, že máš dcerku Marušku ve druhé třídě. Máš kromě Marušky ještě nějaké jiné děti? Mám ještě dvě starší děti.

Na závěr ještě tajemná otázka: kdybys měla kouzelný prsten, který by tě přenesl na místo, které by sis přála navštívit, které by to bylo a proč? Ráda bych navštívila Viktoriiny vodopády na řece Zambezi, protože na fotkách vypadají krásně.

Dášo, díky moc za odpovědi a Tvůj čas. Pavla Křížová

